

باید ارتباط دوسویه بین مخاطب و رادیو را حفظ کرد

ریحانه موسوی| رادیو به عنوان یکی از قدیمی ترین و تأثیرگذارترین رسانه ها، همواره نقش مهمی درانتقال اطلاعات، فرهنگ وسرگرمی ایفا کرده است. باپیشرفت فناوری و ظهور رسانه های دیجیتال، رادیو نیز دچار تغییرات اساسی شده است. امروزه، این رسانه با چالش ها و فرصت های جدیدی روبه روست که نیازمند بررسی دقیق وتحلیل شرایط اکنون آن است. در این گزارش، به بررسی وضعیت کنونی رادیو مشهد خواهیم پرداخت. در این نوشتار، باسه هنرمند عرصه رادیو ونمایش های رادیویی درباره شرایط فعلی رادیووشناسایی راهکارهایی برای تقویت جایگاه آن در دنیای امروز به گفت وگو پرداخته ایم.

● رقابت رادیو خراسان با رادیو نمایش

مهران مطیع بازیگر تئاتر، سینما، تلویزیون و رادیو درباره ساختار رادیوی استان می گوید: در استان به طور کلی دو رادیو داریم؛ رادیو خراسان رضوی که در صدا و سیما است و دیگری رادیو زیارت که در ساختمان صبا قرار دارد و مدتی است فعالیت این دو رادیو گسترده شده است. در حیطه نمایش های رادیویی نیز سعی می کنیم یک تادو نمایش در طول هفته ارائه دهیم. این موارد باعث شده کار رادیو شگرفا شود و مردم هم از این موضوع استقبال کردند. وی درباره سیاست های جذب وحفظ مخاطب در دنیای بر رقابت رسانه ای امروز بیان می کند: عوامل رادیو سعی می کنند اخبار درست، صحیح و به روز ارائه دهند. اکنون رادیوی مشهد در بخش اجرای نمایش شرایط بسیار خوبی دارد و می تواند ادعا کند با آثار «رادیو نمایش» در حال رقابت هستیم. آثار شبکه استانی چندین بار در جشنواره ها مقام های بسیار خوب را کسب کرده اند. در دهه اخیر شاهد این موفقیت ها هستیم در صورتی که قبلا بسیار ضعیف تر بود. مطیع می افزاید: مشهد یک شهر زیارتی است؛ اطلاعات صحیح درباره مکان های گردشگری از طریق رادیو در اختیار گردشگران و زائران قرار می گیرد و بسیار خوب می توانند از رادیو استفاده کرده واطلاعات مورد نیاز خود را از طریق آن پیدا کنند. جنگ های شادی در اعیاد و برنامه های مذهبی در زمان شهادت ها هم همیشه پابرجاست. وی با اشاره به اینکه از نویسندگان نمایش های رادیویی می خواهیم تا آثارهای مختلفی را بنویسند، خاطرنشان می کند: این آثارها تاحد زیادی با سلیقه مخاطبان ما هماهنگ است. تنوع نمایش با موضوع های سیاسی، اجتماعی، تاریخی وجغرافیایی، باعث شده مخاطبان ما به موضوع مورد علاقه خود جذب شوند. «رادیو نما» و رادیو خراسان رضوی فعال است و از طریق آن قسمت هایی رابه صورت فیلم وعکس اطلاع رسانی می کنند. اما اکنون مدتی است که «رادیو نما» و «رادیو زیارت» با مشکل روبه رو شده وقطع هستند. این هنرمند درباره استفاده رادیو از پلتفرم های پادکستی می گوید: پادکست ها و اودیو هر کدام سیاست ها

نمایی از فعالیت های هنرمندان نمایش های رادیویی در شبکه استانی

نمایی از فعالیت های شبکه رادیو زیارت در مشهد

و نیز مخاطبان خود را دارند. افرادی که به هر نحوی به تلویزیون دسترسی ندارند، از رادیو استفاده می کنند و اودیو هم می توانند برای آن هایک منبع اطلاع رسانی روزانه باشند و هم نوعی سرگرمی است. در پادکست مطالب از قبل ضبط شده و یک سری اطلاعات جامع ومفید به مخاطبان می دهد. اما حاوی اطلاعات روز نیست. گاهی اطلاعاتی از پادکست ها پخی می شود که معمولا ساعت ها، روزها وسال ها از آن ها گذشته است. ضمن اینکه برنامه های رادیویی متنوع بوده وخسته کننده نیست. وی استفاده از هوش مصنوعی در رادیو ارمفید نمی داند و می افزاید: این تکنولوژی ما را به سمت بیمهودگی برده وواقعیت را از ما می گیرد. شاید از نظر علمی وبیشبرد اهداف آن مفید باشد. اما از نظر محتوا خطرناک است.

● هوش مصنوعی نباید باعث از بین رفتن اصالت ها شودعباس طاهری، نویسنده، کارگردان، تهیه کننده وگوینده رادیو، نمایش های رادیویی را دارای جایگاه انکارناپذیری درتسخیر و افسون ذهن و اندیشه جامعه می داند و می گوید: نمایش رادیویی پرنیانی است بین تخیل و واقعیت. بدین معنا که با به کار انداختن تخیل مخاطب خود، او را در دنیایی وارد می کند که می تواند از واقعیت های جامعه سرچشمه بگیرد یا حتی داستان ها را به گونه ای در ذهن مخاطب پیش ببرد، که واقع گرایانه باشد. حتی داستان هایی که رنگ وبوی فولکلور بدهد. چرا که همان قصه های فولکلور هم ریشه در واقعیت هایی دارد که از فرهنگ جامعه سرچشمه گرفته و ما هم در نمایش های رادیویی به نوعی فرهنگ سازی می کنیم. بدین جهت است که نمایش

رادیویی اهمیت پیدا می کند. وی درباره جایگاه رادیو خراسان رضوی در کشور بیان می کند: هر رادیو در جایگاه خود رسالتی را بر دوش می کشد و تنوع شبکه های رادیویی هم، به همین دلیل است. رادیو خراسان رضوی، هم جایگاه خود را در راستای بومی سازی دارد و هم مربوط به مسائل استان است. رادیوی هر منطقه و استان، وظیفه بومی سازی در همان خطه را دارد و اگر کل شبکه های رادیویی را کنار بگذارید، رادیوهای استانی رنگ آمیزی فوق العاده ای از فرهنگ، اصالت و مردمی بودن دارند. این امر می تواند برای مخاطب خارج از استان هم شنیدنی وجالب باشد. گاهی تلفن های شنونده های خارج از استان هم، گویای این تأثیرپذیری بر روی مخاطب است. این کارگردان خلایق را یک عنصر جدانشدنی در برنامه سازی رادیویی قلمداد و خاطرنشان می کند: رادیو برای حفظ وتداوم حیات خود از به روز بودن بی بهره نیست. آنچه که اتفاق می افتد در خود جریان برنامه سازی برای مخاطب شکل می گیرد. اینکه از رادیو به عنوان رسانه ای گرم یاد می کنند، به این دلیل است که بازتابی ساده، عمیق ترین مفاهیم را به مخاطب خود ارائه می دهد. رادیو اصالت خود را حفظ کرده و خواهد کرد. چرا که مردم خوب ما دارای اصالت هستند، به همین دلیل رادیو هنوز در قلب مخاطب می تپد و به خاطر تعدد شبکه های تلویزیونی به انزوا نرفته است. طاهری درباره تأثیر ظهور پادکست ها و پلتفرم های دیجیتال بر نحوه تولید وتوزیع محتوای رادیویی بیان می کند: این ابزارها اگر در راستای خواسته های مردم به آن ها خوراک دهند وباعث غنی شدن فضای فرهنگی جامعه شوند، خوب هستند و می توانند در جذب شنونده هم بسیار مؤثر

باشند. آنچه که در رادیو اتفاق می افتد و به مخاطب ارائه می شود، حاصل پژوهش، تعهد کاری وعلاقه همکاران ما نسبت به مخاطب خود است. پادکست ها و پلتفرم های دیجیتال هم اگر پشتوانه پژوهشی داشته باشند، قطعاً می توانند به عنوان بازوهای رادیو فضای کار را غنی تر و بر محتوایر کنند.

این بازیگر می افزاید: حیف از صاحبان صدا های ماندگاری که برای ما خاطره ساختند و رفتند و ما هنوز دوست داشتیم این صداها را بشنویم. امیدوارم هوش مصنوعی باعث از بین رفتن اصالت ها نشود. ماندگاری صدای بزرگان به دلیل اصالتی بود که خودشان داشتند.

● آسیبی به نام سیاست گذاری وبرنامه ریزی غلط

مصطفی اعلی نویسنده، تهیه کننده و کارگردان رادیو نیز می گوید: رادیو خراسان یک رادیوی قدیمی وبا سابقه است، اما به طور کلی رسانه رادیو در کشور ما در مقایسه با سایر کشورها آن گونه که باید خوب پیش نمی رود. وی مهم ترین آسیب رادیو را قدیمی ماندن سبک سیاست گذاری وبرنامه ریزی در آن می داند و بیان می کند: در دنیا تعریف الگوی مصرف مخاطبان وشکل برنامه سازی تغییر کرده است. اکنون مخاطبان آن افراد دهه چهل و پنجاه نبوده والگوی مصرف رادیو مانند دهه های یاد شده نیست. وقتی که سلیقه یک جامعه تغییر کرده، اما برنامه سازی وسیاست گذاری هنوز به همان شکل پیش می رود، طبیعی است که مخاطبان روز به روز کمتر شوند. اکنون یک سؤال بسیار بزرگ وجود دارد و آن هم این است که وقتی تلویزیون وشبکه های اجتماعی وجود دارند ومردم در اندک زمانی می توانند از آن استفاده

کنند، چرا یک نفر باید رادیو گوش کند؟

اعلمی با اشاره به اینکه رادیو نسبت به تغییر الگوی مصرف مخاطبان خود بی تفاوت بوده است، بیان می کند: به لحاظ قانونی در اختیار داشتن رادیو فقط از آن حاکمیت است. ما به دلیل آنکه بخش خصوصی ومردمی را نداریم تا بخش دولتی رقابت کنند، تلاشی برای پیروز شدن در رقابت را هم نخواهیم داشت. رادیو رسانه ای صوتی است و در این رسانه تقریباً ارتباط ما با دنیا قطع است. چون مخاطب ما زبان دیگری را بلد نیست ونمی تواند شبکه های بین المللی دیگر را بشنود آن را بشبکه های داخلی مقایسه می کند. در حالی که تلویزیون به دلیل اینکه رسانه ای تصویری است، حتی اگر نشنویم چه چیزی می گوید، برنامه آن را می بینیم ومی توانیم زاویه تصویر برداری، رنگ، قاب بندی وبازی بازیگران رامشاهده ومقایسه کنیم.

این هنرمند هوش مصنوعی را یک تکنیک قلمداد می کند و می گوید: هوش مصنوعی صدا را شبیه سازی می کند اما چون انسانی نیست، ظرافت ها وروح آن صدا را رعایت نمی کند وفقط شامل تقلید صداست. بنابراین فاصله زیادی برای رقابت با صدای اصلی دارد. البته با توجه به شتاب وسرعت خوب آن، به جایی می رسد که بسیار مورد توجه قرار می گیرد. اما اکنون برای رادیو چالش یا فرصت محسوب نمی شود.

اعلمی درباره پیشرفت رادیو در دنیای بر رقابت رسانه ای امروز بیان می کند: اولین راهکار خارج شدن رادیو از حالت صرفاً دولتی، حکومتی وتبدیل به رادیوهای متنوع است. اکنون در استرالیا بیش از پنج هزار شبکه رادیویی داریم، مانند کانال های تلگرامی که در ایران نمی توان تعداد آن را شمرد. در ژاپن وآمریکا میزان مخاطبان رادیو بالای ۸۰ درصد مردم است. هرچه کشورها پیشرفته تر قوی تر هستند، تعداد مخاطبان آن ها در رادیو بیشتر است و رادیو در آنجا بیشتر رونق دارد. دومین کاری که می توان انجام داد این است که ارتباط دوسویه بین مخاطب و رادیو را حفظ کرد که در حال حاضر این ارتباط ناقص است. مسئله بعدی کیفیت نیروی انسانی است؛ تا چهل سال پیش افرادی که در رادیو حضور داشتند بزرگانی همچون، هوشنگ ابتهاج، ملک الشعرا ی بهار، سعید نفیسی، روح ا...، خالقی، فریدون مشیری، محمد رضا شجریان و... بودند. اما اکنون در رادیو اثری از فرهیختگان، اندیشمندان وبزرگان نمی بینیم یا به ندرت دیده می شوند. این کارگردان بر توجه به تغییر سلیقه مخاطب تأکید و بیان می کند: اکنون ما برای سلیقه نسل جدید تقریباً هیچ برنامه ای نداریم. این در حالی است که درست به همین دلیل روز به روز بر تعداد مخاطبان پادکست ها افزوده می شود، زیرا تخصصی بوده وسیاست زده نیستند. یکی دیگر از دلایلی که برنامه های رادیو وتلویزیون به بالندگی نمی رسد، بودجه بندی خاص کارمندی واداری است. یعنی تقریباً تفاوتی بین بودجه تولید برنامه خوب، متوسط و ضعیف وجود ندارد و این موضوع انگیزه نیروی انسانی راتحت تأثیر قرار می دهد.

از توافقات قرارداد، امکان فسخ دارد.

مهدی تجویدی ابراز کرد: ما از سال پیش، رکورد فروش ما هیا به ۶۰ هزار بلیت ابرازشته ایم که در نوع خودش کم نظیر است؛ ما بر اساس قرارداد، به تخریب وتحویل آن طبقه به صورت اولیه هستیم. این در حالی است که در سال ۹۷ نزدیک به ۲۰ میلیارد تومان معادل یک ونیم میلیون دلار به قیمت آن روز، برای احداث این سینما هزینه کرده ایم که چنانچه کسی بخواهد مشابه این پردیس را امروز بسازد، حداقل باید ۱۵۰ میلیارد تومان هزینه کند.

تجویدی ادامه داد: در طول مدتی هم که مالک مجموعه باشکایت خود حکم فسخ قرارداد و در نتیجه تعطیلی این مجموعه فرهنگی را دریافت کرده، مسئولان مختلف تلاش کردند این مسئله را حل کنند، اما مالک مجموعه همچنان بر روی تصمیمات خود پافشاری دارد و بر این اساس از امروز پردیس سینمایی ویلاژتوریست تعطیل خواهد شد!

مردم در این بخش، برای بخش تجاری مجتمع نیز مفید بوده است. علاوه بر ۳۰ نیرویی که در سینما به صورت مستقیم کار می کنند، برای حدود ۴۰ نفر به صورت غیرمستقیم اشتغال ایجاد شده است، و تعطیلی سینما، به خانواده فرهنگی وهنری مشهد و معیشت افرادی که مشغول به کار هستند، ضربه بزرگی می زند.

● خارج شدن ۱۱۰۰ صندلی از چرخه سینمای کشور

مدیر پردیس سینمایی ویلاژتوریست نیز در گفت وگو با شهرآرآنیز گفت: متأسفانه مدتی است که مالک مجموعه ویلاژتوریست مشهد درباره یک سری از توافقات که در قرارداد بین طرفین وجود دارد، پافشاری می کند وقصد لغو قرارداد آن را دارد. قرارداد ما به این شکل است که در فروش سینما با مالک مجموعه مشارکت داریم و این قرارداد هم تا چهار سال آینده ادامه دارد. اما مالک با توجه به یکی

● ضربه بزرگ به جامعه فرهنگی وهنری مشهد

بهره بردار پردیس سینمایی ویلاژتوریست درباره تعطیلی این سینما گفت: بعد از دوره کرونا ورکود بازار فرهنگی که در سینما ها ایجاد شد، فروش بلیت هم به همان اندازه کم شد، اما خوشبختانه ویلاژتوریست توانست به سرعت جایگاه خود را میان مخاطب پیدا کند و امروز جزو سینماهای برتر کشور ودومین سینمای استان است. رسول ناصری افزود: تاریخ درخواست تعطیلی، زودتر از این ها بود، ولی به دلیل اکران فیلم های جشنواره سینما حقیقت، خواستیم این موضوع به تعویق بیفتد. وی درباره اهمیت پردیس سینمایی ویلاژتوریست بیان کرد: طی چند سال اخیر، به قدری استقبال مردم وتماشگران از سینما خوب بوده که پارکینگ هشت هزارمتری روبای نیز علاوه بر پارکینگ طبقاتی ساخته شده است و روز های سه شنبه و پنجشنبه و جمعه ظرفیت آن تکمیل می شود. همچنین حضور

اختلاف مالک با مدیریت، پردیس سینمایی ویلاژتوریست را به آستانه تعطیلی کشاند

شوک فرهنگی به سینمای استان

● ایستگاه خبر

نمایشگاه آثار چاپ دستی «کلیشه» این روز هادر نگارخانه فردوسی بر پاست

«چاپ دستی»؛ هنری پر کاربرد که با کم توجهی روبه روست

● هنر چاپ دستی در خدمت ایجاد گفتمان فرهنگی است

شاد افروز، یکی از مزیت های هنر چاپ، تیراژیپذیری آن است. در چاپ دستی بر خلاف چاپ ماشینی، هنرمند می تواند حس خود را در تولید یک اثر هنری به مخاطب القا کند. حسی که در تولید کارهای ماشینی القا نمی شود. همان طور که پرنیترهای سه بعدی، نمی توانند حسی را که با هنر دست یک مجسمه ساز ایجاد می شود، به مخاطب القا کنند. این هنرمند درباره رشد هنر چاپ گفت: بر خلاف آنکه در گذشته، چاپ دستی کمتر به عنوان ابزار مورد توجه قرار گرفته واز آن به عنوان یک تکنیک مستقل یاد می شد. اما اکنون هنرجویان درک متفاوتی از این هنر پیدا کرده اند واز قابلیت های آن آگاهی بیشتری دارند. هنر چاپ دستی کم کم کاربردی شده ودر نقاط مختلف کشور، مورد استقبال قرار می گیرد. حتی در فضای کارهای بازاری ودر قالب کسب وکارهای کوچک نیز می توان از این هنر استفاده کرد

شده است که در مدت زندگی افراد، با تولید آغاز می شود و با مرگ به پایان می رسد. تضاد سیاهی وسفیدی هم بیان کننده آن است که البته تلاش شده این موضوع به صورت ناخودآگاه به مخاطب القا شود. از سوی دیگر، رنگی هم که در میانه چیدمان وجود دارد، بیانگر شادی ها و اتفاقات خوشایند در میانه مسیر زندگی است. ضمن اینکه در کارهای رنگی استنسپیل، به نوعی تضاد میان صنعت وطبیعت نیز به نمایش درآمده است. وی درباره وضعیت هنر چاپ در مشهد گفت: هنر چاپ دستی بسیار پرکاربرد است. اما به واسطه آنکه کمتر به آن توجه شده، آن چنان که باید در میان علاقه مندان به آثار هنری شناخته نشده است. معمولاً وقتی درباره چاپ سخن به میان می آید، توجه مخاطب به چاپ سیلک معطوف می شود. چون زمینه های بیشتری برای درآمدزایی از این طریق فراهم شده است. اما تکنیک های چاپ مانند لیتوکات، علاوه بر درآمدزایی، وارد فضا های هنری نیز می شود.

که سال هاست در حوزه تدریس وآموزش هنر در دانشگاه آزاد اسلامی مشهد و برخی دیگر از مؤسسات آموزش عالی اشتغال دارد. وی درباره آثار ارائه شده در این نمایشگاه به خبرنگار شهرآرا گفت: این نمایشگاه، محصول آثار هنرجویان ودانشجویانی است که اغلب برای نخستین بار اثری را در یک نمایشگاه رسمی ارائه می کنند. آثار ارائه شده در این نمایشگاه، با ۲ تکنیک لیتوکات واستنسپیل اجرا شده و البته یک اثر مونوتایپ نیز در کنار سایر این آثار ارائه شده است. وی افزود: در این نمایشگاه ضمن ارائه آثار هنرجویان در قالب یک اثر چاپی، تلاش شده تا هارمونی وهماهنگی در ارائه آثار وجود داشته باشد. در آغاز، آثار لیتوکات به نمایش درآمده که به صورت سیاه وسفید است ودر میانه، کارهای استنسپیل به صورت کارهای رنگی به نمایش درآمده و پایان کار نیز دوباره با آثار لیتوکات سیاه وسفید به پایان می رسد. شاد ادامه داد: در تولید آثار این نمایشگاه، تفکر زیست اجتماعی به عنوان پایه کار در نظر گرفته

رضامیرزاده|نگارخانه فردوسی مشهد این روزها، میزبان جمعی از علاقه مندان به آثار هنرهای تجسمی است که برای بازدید از نمایشگاه آثار چاپ دستی «کلیشه» می آیند. نمایشگاهی گروهی ومشتمل بر ۱۳۴ اثر هنری ۲۱ هنرمند جوان که در قالب چاپ دستی است. در این نمایشگاه آثار شادی اردشیری، زهرا ایازی کلوخی، یاسمن بامری، حلماء خسروی، سارینا خسروی نیلوفر داوودی، مریم زواری مقدم، زهرا سلیمانی، آناهیتا سبحانی، سید ساره سجادی، محمد صالح شوقانی، شکیبا علیرضایی، نسترن غزیری، نگین عظیمی رضائی خیا، پرنیان غفاریان، هانیه غلامی، حنا قوی بازو، رامین قاسم زاده، یلدا مسلم، محمدرضا نبی زاده وفاطمه ولی خانی طرقی به نمایش درآمده است.

● بیان زیست اجتماعی از تولد تا مرگ

سولماز شاد، از نمایشگاه گردانان این رویداد، دانش آموخته گرافیک و پژوهش هنر است

عکس: فاطمه حاجی شادآرا

● آثار قابل قبولی در نمایشگاه ارائه شده است میترا ابراهیم زاده دیگر نمایشگاه گردان «کلیشه» است. او دانش آموخته گرافیک است که علاوه بر تدریس هنر و اداره آموزشگاه هنری فروغ هنر، به هنر خطاطی نیززوی آورده است. وی درباره آثار ارائه شده در نمایشگاه «کلیشه» گفت: با وجود اینکه مدت زمان محدودی ازآموزش آن ها می گذرد وبیشتر آن ها اولین بار است که آثار خود را در قالب نمایشگاه ارائه می کنند، اما توانسته اند آثار خوب وقابل قبولی تولید کنند. ابراهیم زاده افزود، خوش حالم از اینکه پس از سال ها کسب تجربه در زمینه های مختلف هنری، این تجربه ها را با دیگران به اشتراک می گذارم وعرصه ای را برای ارائه مناسب هنرجویان هنرهای تجسمی فراهم آورده ایم.